

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.

Velja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto..... 7.00
Za inoseststvo celo leto... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers

TELEFON: 2676 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 233. — ŠTEV. 233.

NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 4, 1920. — PONDELJEK, 4. OKTOBRA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

PROTI-SOVJETSKE STAVKE V RUSIJI

GLASI SE, DA JE OPAPAZITI PO CELI RUSIJI ŠTEVILNE PROTI-BOLŠEVIŠKE STAVKE. — ARMADA ZAHTEVA MIR. — ČETE NA ZAPADNI FRONTI VPRIJAZNAJO ZBOROVANJA IN ZAHTEVAJO KONEC BOJA.

London, Anglija, 2. oktobra. — Poročila o resnih nemirih v industrijskih napravah sovjete Rusije ter o mirovnem gibanju na zapadni ruski fronti so vsebovana v nekem Ruterjemem sporočilu iz Helsinkisa, ki temelji na vesteh, ki so prišle iz Narve v bližini rusko-estonske meje.

Glasi se, da sta bila dva komisarja ubita v neki tovarni. Prizade se skoraj vse tovarne v Petrogradu, in sodelavci so poročili, stavkajo delavci v namenu, da strmoglavo sovjeto vladno.

Med četami zapadne sovjete armade so se vršila velika zborovanja, na katerih so zahtevali mir. Dvanajst armadnih delegatov je odšla v Moskvo, da zahtevajo sklenitev miru, a ti delegati so bili ustreljeni.

Poročilo iz Narve pravi, da vlada v Moskvi velika prostost.

Kodanj, Dansko, 2. oktobra. — Poročila, da je po celi sovjetski Rusiji veliko stavkarsko gibanje, ki se vedno bolj širi in kojega posledica so številni nemiri v raznih delih dežele, so prišla od nekoga poročevalca lista National Tidende. Poročevalec izjavlja, da potrjujejo potniki, ki prihajajo iz Rusije, novejša poročila, da je prišlo v Petrogradu do ponovljenih bojov, tekom katerih je bilo več sovjetskih komisarjev ubitih.

Istotako izjavljajo potniki, da se vzdržuje vest o napadu na Leona Trockega, vojnega ministra ter nadalje vest, da je bil general Budeny, znani kavalerski voditelj, stavljen pred vojno sodišče.

V Petrogradu se je vršilo veliko zborovanje, na katerem je sprejel narod resolucijo, v kateri je zahteval takojšnje sklenjenje miru s celim ostalim svetom.

Variava, Poljska, 2. oktobra. — Severovzhodno od Grodna, so dospeli Poljaki do reke Ulja, ki se nahaja sredpota med Grodnem in Vilno, litvinskimi glavnimi mestom. Druga poljska armada je vjela petindvajset tisoč ruskih vojakov ter zaplenila sto topov v času od 20. septembra naprej.

Washington, D. C., 2. oktobra. — Washington je bil brez informacij glede poročane uporabe sovjetskih čet na poljski fronti in glede vstaje civilnega prebivalstva v Petrogradu. Kabelsko poročilo iz Londona in Kodanja pa ni nikakor presenetilo tukajšnjih uradnikov, ki so zasledovali ruski položaj.

Drastična vlada Lenina in Trockega ter njihovi privrženec je morala po mnenju teh uradnikov prej ali slej dovesti do javnega upora.

Državni department je dobival več kot en mesec avtentična poročila glede razmer v Petrogradu ter tudi glede onih na ruski sovjetski fronti. Ta poročila so kazala, da je ruska vojaška oblast strašno zatirala civilno prebivalstvo v Petrogradu, kateremu je manjkalo živin in kuriva in katerega se je vedno zapostavljalo za oboroženo silo.

Eno izmed najnovejših poročil je javljalo, da se ranjeni sovjetski vojniki vračajo s poljske fronte s sandalami na nogah, dočim je njih obleka iz samih cunj.

Pariz, Francija, 2. oktobra. — Soglasno s poročili, ki so dospela semkaj iz Rusije, sta ministrski predsednik Lenin in zunanji minister Čičerin zelo vznemirjena radi poljskih uspehov in generala Wrangla.

Pravijo, da je izdala sovjetska vlada poziv, podpisan od generala Brusilova, s katerim se obrača na vse častnike prejšnjega carskega režima ter jih poziva, naj se pridružijo sovjetski armadi za obrambo Rusije.

Riga, 2. oktobra. — Poljaki so sklenili začasen dogovor s Litvinci v Suvalki in vojaške operacije so bile vsled tega vstavljene. Tako pravi današnje uradno obvestilo poljske vlade, ki dostavlja, da se nahajajo poljske čete sedaj ob reki Ulju, severovzhodno od Grodna.

GUATEMALA NAMERAVA IZPREMENITI SVOJO USTAVO.

San Salvador, 3. oktobra. — Narodna skupščina republike Guatemale je izbrala posebno komisijo, ki bo sestavila nekaj amendentov k ustavi. Načrt bo pozneje dan na javno glasovanje.

PERZIJSKI KOZAKI NAPREDUJEJO.

Teheran, Perzija, 3. oktobra. — Perzijski kozaki so zavzeli mesto Reht ter dospeli do Morbada. Mesto leži na južni obali kaspiškega morja.

Premislite dobro, komu bo ste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnjo listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in sioraba, vsak aknla postah hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane stvari preko starih luknjenih in premočnih tveganj; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neustemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Nade denarne pošiljave se zadnji čas po novi zvezi in na nov način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačajo.

Včeraj smo računali za pošiljave jugoslovanških kron po ali po letih cenah:

300 kron	\$ 3.00	1000 kron	\$ 9.50
400 kron	\$ 4.00	5000 kron	\$ 47.00
500 kron	\$ 5.00	10000 kron	\$ 94.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdila Frank Sakser, 38 Cortlandt St., New York, N. Y.

ŠPANSKI KRALJ PRI VOJAŠKIH VAJAH.

PRVI WILSONOV POZIV NA VOLILCE

Od odločitve, ki bo padla meseca novembra, je odvisna bodočnost sveta. — Liga narodov.

Washington, D. C., 3. oktobra. — Predsednik Wilson je izdal danes prvi oklice na ameriške volilce. Značilno je, da niti z eno besedo ni imenoval demokratskega kandidata, pač je pa razpravljal o mirovni pogodbi in o Ligi narodov.

Poziv ima naslov: "Moji ljubi sodeželani." Ves svet čaka vaše odločitve meseca novembra, — pravi nadalje — in od prihodnjih volitev bo odvisna usoda sveta. Zatem se na dolgo in široko peča s zloglasnim členom X. mirovne pogodbe. Vsi, ki pravijo, da bi nas ta člen pognal v novo vojno, so v veliki zmoti. Pravico za napoved vojne in sklenitev miru ima edino ameriški kongres.

Najznačilnejši je naslednji odstavek:

"Kdor je kot sem jaz, zastavlja svoje življenje v zgodovino, tradicije in politiko dežele, se mora čuditi strašni nevednosti in nesramni predznosti, s katero hočejo ustvariti naši nasprotniki nek novi "amerikanizem". Če bi obveljal ta "amerikanizem" bi postala Amerika druga Prusija. Dne 2. novembra se bo izkazalo, če bodo Združene države tudi za naprej igrale podrejeno vlogo v svetovni politiki.

NANSEN IN POVRATEK AVSTRIJSKIH JETNIKOV.

Dunaj, Avstrija, 2. oktobra. — Polkovnik Smith, ameriški delegat avstrijske sekcije zavezniške republike komisije, je obvestil avstrijski znanji urad, da so stavile ameriške dobrodelne družbe na razpolago dr. Nansena, ki spravlja nazaj avstrijske vojne jetnike v Rusijo, svoto en milijon dolarjev, da se z njo pospeši tozadno delo.

Svota je darilo za stvar ter ne prevzame avstrijska vlada za to nikakih obveznosti.

Minister za zunanje zadeve se je zahvalil polkovniku Smithu ter ga prosil, naj sporoči vsem darovalcem izraze odkritosrčne hvaležnosti avstrijske vlade.

NEZADOVOLJNOST NA ŠPANSKEM.

Madrid, Španija, 3. oktobra. — Is precej zanesljivega vira se je izvedelo, da ima španski ministrski predsednik Dato v rokah dekret, s katerim namerava razpustiti parlament. Ta vest je povzročila med Španci veliko razburjenje.

LENIN BAJE PLEN RUSKE PUSTOLOVKE

Glasi se, da izpolne vsako, tudi najmanjšo željo mlade ženske, ki ima baje mislične sile.

Pariz, Francija, 2. oktobra. — Nikolaj Lenin, ruski boljševiški ministrski predsednik, se sedaj po vzgledu starih in modernih vladarjev, o katerih izjavlja, da jih zaničuje, klanja vsakemu najmanjšemu mignjenju ruske lepote, o kateri se glasi, da predstavlja resnično moč za proletarskim prestolom. To lepota je Olga Gorokhov in kot menih Razputin, ki je izvajal tako velikanski upliv na družino carja Nikolaja, izjavlja tudi ona, da se nahaja v posesti mističnih sil in daru prorokovanja, ki je obrnil nanjo pozornost Lenina in njegovih tovarišev.

Kljub njeni mladosti, kajti stara je šele 23 let, je ostra nasprotnica Anglije in iz svoje palače, katero ji je nakazala sovjetska vlada, pridiga sveto vojno v Indiji in Perziji proti Angliji.

Soglasno s poročili, ki so dospela semkaj so telesni čari gospodične Gorokhov že povzročili spore med boljševiškim načelniki ter poveljniki ruske armade, kojih številni so bili v zadnjem času poslani v oddaljene province, ker je šlo njih prijateljstvo do gospodične Gorokhov preko meja, ki so bile ljube načelnikom sovjetske vlade.

Poroča se tudi, da je Leon Trocki, boljševiški vojni minister, podlegel uplivu te ženske in da jo uboga brez najmanjšega ugovora.

JUŽNA AMERIKA IN NEMŠKA PROPAGANDA.

Pariz, Francija, 2. oktobra. — Ko je dospel danes v Cherbourg po daljšem potovanju po Južni Ameriki, se je Rene Viviani, nekdanji francoski ministrski predsednik, izrazil apram poročevalcu newyorškega "Herald", da je njegov tamošnji sprejem prekašal vsa njegova pričakovanja, kajti položaj Francije v Južni Ameriki je zelo trden in to kljub mahinacijam nemških agentov, ki izdajajo velike svote denarja v tozadno propagando.

Viviani se je nahajal sredi mornja, ko je izvedel, da je bil Millerand izvoljen predsednikom Francije.

Edina stvar, katero sem obžaloval, je bila, da nisem mogel biti navzoč ter oddati svojega glasu za Milleranda.

Na krogu parnika se je nahajal tudi Sir Ralph Paget, angleški poslanec v Braziliji.

BOLŠEVIKI IN NEMŠKI SOCIJALISTI

Voditelji nemškega dela bičajo sovjetske avtokrate. — Ledebour proti moskovskemu programu.

Berlin, Nemčija, 3. oktobra. — Jurij Ledebour, voditelj revolucionarnih socijalistov tekom več kot pol stoletja, je ravnokar ožigosil moskovske avtokrate na način kot ga niso boljševiški diktatorji dosedaj še doživeli. S tem, da je storil to, je postril Ledebour spor med onimi, ki so za to, da se sprejme ultimatum iz Moskve ali za to, da se ga zavrne. Na temelju tega ultimata naj bi se nemškim neodvisnim socijalistom milostno dovolilo, da se smejo pridružiti Tretji internacionali. V svojem pozivu, katerega je priobčil v "Freiheit", je odločno proti temu, da bi se nemški socijalisti podvržli diktatorstvu Moskve ter izjavljala v njem:

— Opozoril sem že na nevarnost, ki preti našemu in s tem celemu proletarskemu revolucionarnemu gibanju, če bi se diktatorične polnomoči izročilo katerikoli mednarodno centralni organizaciji. Moji dokazi so bili ojačeni vsled stvari, ki so se zavrhle v zadnjem času.

— Moskovski mednarodni centralni komitej deluje že z velikim pritiskom s pomočjo svojih orodij v Nemčiji, da naščuva nemške delavce k dejanjem in odredbam, ki nas bodo neizogibno spravile v vojno proti Franciji in zaveznikom. Tako je na primer na nekem zborovanju v Dortmundu neki komunist, po imenu Leutner, zahteval s plametečimi besedami, da ni treba le ustaviti vrakov, ki dovajajo poljski armadi municijo in druge vojne potrebščine, kar zahtevamo tudi mi, temveč, da je treba tudi ustaviti vlake, do kojih prevoza so zavezniki upravičeni v namenu, da opremo s tozadevnim materialom svoje čete na iztoku.

— Če bi se udali v to in slične zahteve komunistov, kojih končni namen je vojna, bi nudili Francozom končno pretezo, katero iščejo, da zasedejo Ruhr premogarski okraj. Uspešna obramba proti temu bi bila nemogoča, čeprav bi stali mogoče komunisti na čelu vlade. Predno bi se zdramili francoski in angleški delavci, med katerimi je revolucionarna misel kaj slabo razvita, bi bila Nemčija pregrajena ter vržena v novo vojno in bedo.

— Če gleda človek skozi moskovska očala, bo lahko z mirnim srcem naložil tako žrtev na rame Nemčije ali da boljše rečemo, na rame nemškega delavstva. Za nas pa bi bila to politika kriminalne blaznosti.

— Nujno je vsled tega potrebno, da nasprotujemo vsakemu poskusu, da se položi odločitev glede takih vprašanj v roke Mednarodnega centralnega komiteja v Moskvi. Nemškega proletarijata se ne sme uporabiti kot kanonski futer za načrte Lenina, Trockija in Radeka.

— Svoje lastne zadeve moramo ohraniti v svojih lastnih rokah.

COX V KANSAS CITY.

Kansas City, Mo., 2. oktobra. — Governor Cox je prišel v domače mesto glavnega demokratičnega nasprotnika Lige narodov, — senatorja James A. Reeda — in vsakdo je bil radoveden, kaj bo storil Reed potem, ko je označil obdolžen Cox o obstoju oligarhije senatorjev kot bedasto.

Napetost je bila še povečana, ker se je v uradu senatorja Reeda objavilo, da je zapustil mesto in da se najbrž ne bo vrnil pravočasno, da se vdeležijo zborovanja, na katerem bo govoril Cox.

— Senator je nameraval iti na race, — se je glasilo, — a ta izlet je opustil, da prisotnostje sejam

KMETJE SO SE POLASTILI NADALJNIH SICILIJSKIH POSESTEV

TEHNIČNI ŠTABI INDUSTRIJ SO STVORILI FEDERACIJO TER ZAHTEVAJO, DA IMAJO TUDI DELEŽ PRI UPRAVI. — MNOŽICA NAPADA KRALJEVO STRAŽO. — VEČ RANJENIH.

Rim, Italija, 2. oktobra. — Kmetje so se polastili in zasedli dvanajst nadaljnjih neobdelanih veleposestev na Siciliji, soglasno s poročevalcem Lica Nazionale v Palermu. Poročevalec dostavlja, da so približno vsa veleposestva na Siciliji, katerih je nekako sto, zasedena na sličen način.

Vsled nemirov v Grosseto, ki se nahaja nekako 100 milj severozapadno od Rima, kjer je bila neka kraljeva straža, napadena od ljudske množice, prisiljena streljati v samo-obrambi ter pri tem ubila nekega železničarja ter ranila številne druge, so napovedali tamonjni železničarji stavko osem in štirideset ur v znamenje protesta prot inastopu vojaštva. To preprečuje odhajanje ekspresnih vlakov, ki vozijo iz Rima v Pariz preko Turina. Nekateri vlaki, ki so bili prisiljeni vrniti se v Rim, nakar se jih je poslalo preko Florence in Pise.

Florenca, Italija, 2. oktobra. — Več kot 3000 železničarjev na otoku Elbi, ki leži na zapadni obali Italije ter nekako na petdesetih milj južno od Leghorn so sklenili tvoriti kooperativno organizacijo za upravo rorov, ki so last države.

Tehnični štabi vseh industrij so stvorili novo organizacijo, o kateri se trdi, da šteje devetdeset tisoč članov. Ta federacija je odposlala svojega zastopnika, da prosi vlado, da se tudi tehnični uslužbeni industrijskih naprav vdeležijo tehnične, finančne in disciplinarne uprave podpetin na temelju predlaganega sistema kot je bil sprejet od delavcev in delodajalcev.

Po zasedanju, ki je trajalo več kot en mesec, so delavci tukajšnjih Fiat avtomobilskih naprav formalno izročili gospodarjem tvornice. Pri tem je prišlo do navdušenega sprejema Signor Agnelli-ja, katerega imenujejo v Italiji avtomobilskega kralja. Vsi ljudje, ki štejejo več tisočev, so zapustili svoje delo, da pričakujejo izven naprav prihoda Agnelli-ja. Pozdravili so ga z navdušenimi klici: — sprejet od delavcev in delodajalcev.

Agnelli-ja, ki se je nahajal v spremstvu načelnika tehničnega štaba, je sprejel pri vratih komitej delavcev ter ga spremlj v njegov urad, kjer je našel vse tako kot je bilo pred tridesetimi dnevi z izjemno buketi iz rdečih rož na pisalni mizi ter srpa in kladiva, ki sta krasila steno. To je znamenje sovjetov.

Delavci izjavljajo, da ne morejo pozabiti Agnelli-ja, ki je imel baje vedno zdrave nazore glede izboljšanja njih položaja. Kordijalnost njegovega sprejema je bilo tudi deloma pripisovati poročilu, da namerava izpremeniti svoje naprave v kooperativno organizacijo. Pozneje se je to vest potrdilo kot utemeljeno. Izvedelo se je, da se je posvetoval Agnelli glede tega predmeta s socijalističnim voditeljem Rimotta.

Milan, Italija, 2. oktobra. — Včeraj je bil tukaj dosežen sporazum glede vprašanj, ki so ostala še nerešena do sedanjega časa med delodajalci in delavci v velikem gibanju metalurških delavcev. Soglasno z dogovorom bodo plačali gospodarji dejansko vrednost dela, izvršenega tekom okupacije naprav v takih slučajih, kot vrednost tega blaga presega svoto povišanih plač, dovoljenih na temelju sporazuma, sklenjenega v Rimu.

VELIKA ZMAGA POLJSKEGA GENERALA

Čete pod vodstvom poljskega predsednika Pilsudskega so zadale boljševiškomu strašen udarec.

Variava, Poljska, 3. oktobra. — Predsednik poljske republike, general Pilsudski, je osebo poveljeval poljskim, napredujočim četam na severni fronti.

Brez posebne težkoče se je Poljakom posrečilo popolnoma poraziti šestnajst boljševiških divizij.

Poljaki so vjeli štab tretje in četrte boljševiške armade, štabe četverih divizij ter raznih brigad in regimentov.

Vsega skupaj je bilo vjetih 42.000 boljševikov.

Zaplenili so šestnajst topov, devetsto strojnih pušk, tisoč osemsto oklopnih voz, tri zrakoplove, enindvajset lokomotiv, deset avtomobilov ter velikansko množino municije.

Ves te material so imeli boljševiki pripravljeni za jesensko protiofenzivo.

senatnega podkomiteja, ki preiskuje izdatke za razne kampanjske sklade. To je njegova prva prilika, da je lahko odšel.

GUMARD PROGA PARNIK "PANONIA"

odplaja dne 30. oktobra.
Cena do Trsta in Dubrovnika \$125.00
Z naročilom pošljite \$2. v naprej

ZDRAVSTVENO STANJE MACSWINEY-A.

London, Anglija, 2. oktobra. — Danes opoldne je bil zastopnik lista "World" informiran od nekoga zdravnika, da lord župan MacSwiney kaj hitro peša in da se bliža svojem koncu.

Zdravnik je vpriporil nadaljni poskus, da spravi v bolnika hrano. MacSwiney pa tega ni hotel storiti ter izjavil zdravniku, da je sklep, katerega je bil napravil v pričetku, neizpremenljiv.

DENARNE POŠILJAVE V ISTRO, NA GORIŠKEM IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italijanski armadi. Včeraj smo računali za pošiljave italijanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	\$ 2.80
100 lir	\$ 5.00
300 lir	\$14.40
500 lir	\$23.00
1000 lir	\$46.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdila Frank Sakser, 38 Cortlandt St., New York, N. Y.

Svečenik in detektiv.

Detektivski roman. — Angleški spisatelj G. K. Chesterton.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

31

(Nadaljevanje.)

— Profet, — je rekel ter si drnil tako nagovoriti Kalona, — hotel bi, da bi mi nekaj sporočili o svoji veri.

— Pomben bom nato, — je odvrnil Kalon ter priklonil svojo kronano glavo, — vendar pa ne vem, če prav razumem.

— Vidite, stvar je tak, — je prišel oče Brown, — Po naši veri mora biti deloma lastna krivda človeka, če ima dotični v resnici slabe principije. Kljub vsemu temu pa lahko dopustimo neko razliko med človekom, ki greši proti svoji popolnosti jasni vesti ter človekom, katerega vest je več ali manj okajena od sofizmov. Ali torej dejanski verujete, da je umor sploh nekaj slabega?

— Ali naj bo to obtožba? — je vprašal Kalon čisto mirno.

— Ne, — je odvrnil oče Brown prav tako hladno, — to je zagovor.

Prorok Apola se je polagoma dvignil in v resnici je bilo videti kot da je izšlo solnce. Napolnil je prostor s svojo lučjo in svojim življenjem v toliki meri, da je imel vsako občutek, da bi prav tako lahko napolnil celo Salisbury planino.

— Konečno sva se sestala, Kajfež, — je prišel prorok, — Vaša cerkev in moja sta edini realnosti na tem svetu. Jaz obožujem solnce in vi temo. Vi ste duhovnik umirajočega, jaz pa živega boga. Vaše sedanje postopanje sumičenja in obrekovanja je vredno vaše oblike in vaše vere. Čela vaša cerkev ni nič drugega kot črna policijska luknja in vi vsi ste le špijoni in tajni agenti, ki hočete od ljudi izsiliti priznanje krivde. Vi stremite za tem, da dokažete ljudem njih zločin, jaz pa za tem, da dokažem njih nedolžnost. Vi jih hočete prepričati o njih grehih, jaz pa o njih nedolžnosti.

— Čitatelj knjige: nesreče, le še eno besedo, predno za vedno odpihnem te strahove brez vsebine. Niti izdaleka ne moreš razumeti, kako malo mi je lažje na tem, če me prepričaš ali ne. Stvari, katere imenuješ sramoto in grdo delo rabljev, niso zame nič drugega kot je ljudozreč v otroških bajkah za odraslega človeka. Hoteli ste držati obrambni govor. Meni je tako malo lažje na megleni deželi tega življenja, da vam bom sam odvezl obtožnico. Le ena stvar je, katero je mogoče v tej zadevi spraviti na površje proti meni in to hočem navesti sam. Žensko, ki je sedaj mrtva, sem ljubil. Bila je moja nevesta, seveda ne v smislu, kar imenujete vi, puhe glave "pravo-močno", temveč na temelju čistjega in strožjega zakona kot ga sploh morete umeti. Jaz in ona, midva sva hodila po drugem svetu, kot vi. Izprehajala sva se po palačah iz kristala, dočim se vi mučno pomikate naprej po temnih luknjah. Dobro vem, da si policijski bičari, teologični in drugi, vedno domišljajo, da se tam, kjer je ljubezen, kmalu pojavi tudi sovraštvo. To je prva točka vaše obtožbe. Druga je sicer močnejša, a tudi te vam nečem odrekati. Ni le res, da me je Pavlina ljubila, temveč je tudi res, da je ravno danes zjutraj, predno je umrla, sestavila pri onih mizi testament, v katerem je meni in moji cerkvi zapustila pol milijona. Le sem kaj! Kje so verige? Ali mislite, da se brigam kaj za ono beštijo, kar hočete storiti z menoj? Zaporna kazen pomeni le, da kakam nanjo na manjši postaji. Vsi ste so zame le voz, katerega konji so se splašali, da hitreje dospem k njej.

Govoril je s presenetljivo močjo govornika in Flambeau ter Johana Stacey sta se z obudovanjem ozirala vanj, dočim ni kazal obraz očeta Browna nič drugega kot skrajno zadrego. Prorok solnce se je lahno naslonil na kamin ter nadaljeval:

— S par besedami sem vam obrazložil celo obtožnico proti meni, — edino možno obtožnico proti meni! S še manj številnimi besedami pa jo hočem razbliniti v nič, da ne bo ostala od nje niti najmanjša sled. Kar se tiče vprašanja, če sem bil jaz, ki sem izvršil zločin, obstaja cela resnica v enem stavku: — Jaz nisem mogel izvršiti tega zločina. Pavlina Stacey je padla iz svojega nadstropja po kaminu navzdol pet minut po dvanajstih. Na stotine ljudi bo lahko pričalo in izpovedalo, da sem stal ob onem času zunaj na balkonu svojega lastnega stanovanja, malo pred polnoce ter petnajst minut po polnoce, kar je običajni čas moje javne molitve. Moj služabnik, ki je pošten dečko, lahko pričuje, da je sedel celo jutro v predsobi in da ni bilo nikogar pri meni. Lahko pričuje, da sem prišel polnih deset minut pred čvanajsto, petnajst minut pred najmanjšim znakom nesreče in da skozi ves ta čas nisem zapustil svojega urada in svojega balkona. Še nikdar ni imel noben človek tako popolnega alibi. Pol Westminsterja bi lahko povabil kot priče. Mislim, da je boljše, če utaknete verige zopet v žep. Obtožnica je brez predmeta.

— Konečno, da ne okuži niti najmanjši dih suma tega zraka, vam hočem povedati vse, kar želite vedeti. Mislim, da vem, na kak način je izgubila moja nesrečna prijateljica življenje. Če hočete, lahko raditega karate mene in mojo vero, a raditega me ne smete vreči v ječo. Vsakemu, ki se peša s proučevanjem višjih resnic, je dobro znano, da so dobili gotovi adepti in razsvetljeni v zgodovini dar, da se prosto vzdržijo v zraku. To je le en del onih obširnih zavojevanj materije, v čemur obstaja glavni element onih obširnih zavojevanj materije, v čemur obstaja glavni element naše skrivne znanosti. — Uboga Pavlina je bila strastnega in častihlepega temperamenta. Mislim v resnici, da je domnevala, da je globlje prodrla v naše skrivnosti kot je dejanski, kajti pogosto, ko sva se vozila po vzpenjači navzdol, mi je rekla, da bi gotovo lahko spaval navzdol kot pero, če bi imela dosti trdnosti volje. Povsem resno domnevam vsled tega, da je v zamaknenosti poskusila ta čudež. Njena volja in vera sta jo morala zapustiti v odločilnem trenutku in nižja postava materije je izvršila svojo strašno osvetlo. To je cela povest, gospoda moja in po vaših mislih tudi zelo grda povest, a gotovo ne zločin v zvezi z menoj. V policijskem jeziku bi imenovali to pač samomor. Jaz pa bi to imenoval junaki neuspeh v interesu nadvladnega napredka ter počasno dviganje proti nebu.

Bilo je prikratk, da je Flambeau videl, kako je oče Brown podlegel. Sedel je z bolešno nagubanimi obrvi ter izgedal skoro osramočen. Bilo je nemogoče odtegniti se občutku, da sedi tam zavraten obrekovalec ljudi po poklicu, premagan od močnejšega in ponosnejšega duha naravne prostosti in zdravja. Konečno pa je dvignil glavo ter rekel:

— No, če je stvar tak, potem nam ni treba nič drugega kot vzeti papir s testamentom, o katerem ste govorili ter oditi. Rad bi vedel, kje je uhožica pustila ta testament.

— Tam, na njeni mizi pri vratih, mislim, — je odvrnil Kalon z ono masivno nedolžnostjo v svojih kretnjah, ki mu je tako pristojala: — Ona mi je še prav posebno rekla, da bo testament izgotovila danes in videl sem jo ravno pisati, ko sem se peljal z vzpenjačo navzgor v svoj urad.

— Ali so bila vrata odprta? — je vprašal Brown ter zrl na neki kot preproge.

— Da, — je odvrnil Kalon mirno.

— Torej so bila od onega časa naprej odprta, — je pripomnil duhovnik ter gledal na rob preproge.

— Tam na drugi strani leži kos papirja, — je pripomnila Johana Stacey z nekako čudnim glasom. Šla je proti pisalni mizi svoje sestre ter prišla v roko list modrikatega papirja. Na njenem obrazu je ležal kisel smehljaj, ki je bil videti za tak slučaj zelo malo primeren in Flambeau se je vsled tega z nagubanim čelom ozrl nanjo.

Iz indijskih pripovedk.

PREVARJENI BRAHMANEC.

V mestu Makandija na obrežju reke Džahnvi je živel menih, ki je delal silno pokoro in samo ob miloščini živel.

Nekega dne pride beračič v hišo bogatega trgovca; trgovčeva lepa hčerica mu sama podari miloščino. Nje zagledavši vzdihne menih, premagan po pohotnosti: "Ah, krasna devala!"

To razjezi trgovca; tiho gre za njim in ga vpraša:

"Nesramnež, zakaj si to povedal?"

Menih pa odgovori:

"Nesrečnež, kaj me vprašate? Tebi je usojeno, da pogineš za zarodu svoje hčerice. Zakleni jo v skrinjo in vrzi jo v Gango (reko), pa postavi na skrinjico luč."

Trgovca stori to, kar mu je ukazal brahmanec. Ta pa zapove svojim učencem:

"Idite do Gange, in ko zapazite tam skrinjico z lučjo plavajočo, ulovite jo in mi jo prinesite, pa nikarite je odpreti!"

V istem času se je kopal v reki Gangi knežji sin, ki je poprej zapazil skrinjico. Ulovi jo, vzame deklico in zapre v skrinjico hudo mrkovo. Zdaj jo ulove brahmanovi učenci ter jo prinesejo k svojemu učitelju. Ta jim pa reče:

"Danes hočem sam moliti, idite spat."

Ko učenci odidejo, odpre skrinjico poln slasti po lepi deklici. V tem trenutku pa skoči mrkovo ven in starea v lice silno opraska ter mu odgrizne nos in ušesa.

Ko se je ta reč drugi dan zvedela, zasmehovali so silno reveža.

NAHUŠA.

Ko se je z Vrtrom bojeval in je moč bogov že pešala, sešli so se bogovi na gori Mandara in se posvetovali. Indra sam se je pritožil, da ga zapušča moči. Potem odpošlje bogovi rše (pesnike svetih pesmi) k Vrtu, naj se naredi mir. Ta je pripravljen pomiriti se, samo Indra se ga ne sme lotiti ne s suhim in ne z mokrim, ne s kamenjem in ne z lesom, ne s sulico in ne z drugim orožjem, ne podnevu in ne ponoči.

Ker je bilo Indru to po volji, se je sklenil mir.

Ko ob mraku bogovi sede ob morju in vidijo cele gore morskih pen, skrije Indra svoj blisk v pe in ga zažene v Vrtu, ki se pri tej priči mrtve zgrudi na tla. Nebo se zjasni, in bogovi priteko Indru častit. Tega pa je začela vest peči; zbeži na skrajni konec zemlje in se skrije v vodo.

Zdaj pa ni več deževalo, in od hude suše so usihale reke, potoki in ribniki. V tej sili sklenejo bogovi z rši vred, Nahuša, pravičnega vladarja zemeljskega, izvoliti si za svojega kralja.

Ko je bil Nahuša, ki se je v začetku branil te časti, vendar izvoljen, je začel zanemarjati kraljevske dolžnosti, razveseljeval se je v nebeskem vrtu Nandana s krasnimi devojkami. Ko pohotni kralj zagleda Sačo, Andrevo ženo, hoče ji silo storiti; ona pa zbeži k Brhaspatiju in ga prosi pomoči. (Brhaspati je bog, katerega bi mogli imenovati posrednika med bogovi in pobožnimi ljudmi, katere brani hudobnih napadov; on je vzor duhovnika in pirohita = najvišji duhovnik bogov.)

Jezno zarenči Nahuša nad Brhaspatijem:

"Kaj, tudi Indra je ljubil Aha-ljo, ženo pobožnega ršija, in jaz bi se ne smel bližati Sači? Vam bogovom bo pa na korist, če mi jo privedete."

Podali so se bogovi k Brhaspatiju, pa ga niso mogli pregovoriti, da bi jim bil izročil Indranijo; svetoval pa jim je, naj pregovore Nahuša, da se pripelje k Sači na vozu, katerega bodo rši (pesniki) vlekli, Indraniji pa svetuje, naj navidezno v to dovoli.

Medtem pa daruje Brhaspati Agniju, bogu ognja, ter ga prosi, naj teče čez goro in plan, skozi zrak in zemljo in naj išče Indra.

Brzo se vrne Agni, pa brez uspeha. Vse je bil preiskal, samo v vodo ni mogel. Nato mu da Brhaspati čarobno moč, da se je mogel tudi v vodo pogrezniti.

Zdaj prešine Agni vse in najde končno najvišjega boga na koncu zemlje v malem jezeru v rastlini lotus.

Agnija zagledavši ojači se Indra takoj, a vendar se še obotavlja, ker ima na vesti Vrtovo smrt.

V to svrhu se je opravila velika daritev, pri kateri se je zaklalo mnogo konj. (Taka daritev ima največjo moč.) Zdaj se je čutil Indra brez vse krivde.

Oholi Nahuša pa je bil vpregel sedem ršijev pred voz in se pelje k Sači. Pohotnežu pa so se sveti rši prepričali pomikali; nestrojni kralj sune svetega Agastja z nogo in se zareži nad njim:

"Ti kača, kaj ležeš tako počasni!"

Agastja pa odvrne:

"Mera tvojih grehov je polna; kakor kača se zvrni z voza!"

Pri tej priči se Nahuša izpremeni v kačo, sveti rši pa se podajo k Indru, ki je zopet prevzel vladarstvo.

UČINEK GODBE NA RAZLIČNE ŽIVALI.

Neki violinist je pred kratkim preiskusil učinkovanje njegove godbe na živali v londonskem zoološkem parku.

Kače, kuščarji raznih vrst in škorpionji so znali še najbolj ceniti zvoke godbe. Nekateri teh živali so pričele mahati z repi ter se približale violinu, da boljše čujejo. Medved, ovce, divji prašiči, bizoni in zebre, — vsi ti so se še precej zanimali, a ne tako kot prvo imenovane živali. Volkovi, lisice in sloni pa so pričeli tuliti in divjati, kajti godba jim na noben način ni ugajala.

Opice so bile razdeljene v svojih čustvih. Nekateri so živahno kimali z glavami ter prislukovali, dočim so pričele druge tuliti ter se obrnile ogorčene v stran.

Veliko sočntje vlada v Angliji radi dejstva, da je bil general Dyer odpuščen iz svoje službe v Indiji, potem ko je dal postreliti 1200 neoboroženih možkih, žensk in otrok v Amritsariju, kjer so se vdeležili neke parade za neodvisnost Indije. V Londonu zbirajo velike sklade, da se tega človekoljubnega generala materialno odškoduje za škodo, katero je trpel. Joj, kakšno bi bilo upitje, če bi se kaj takega zgodilo v kaki drugi državi!

Komitej, ki je bil imenovan, da dožene izgube na človeških življenjih tekom svetovne vojne, je dognal tekom svojih preiskav, da je izgubilo več kot 35.000.000 ljudi v tem času življenje. Dejanski smrtni slučaj v bitkah niso znali več kot 9.000.000, a vse druge smrtni slučaje so povzročile vojne epidemije, blokade dežel in iz tega izvirajoče stradanje ljudskih mas ter padanje naravnega prirastka prebivalstva.

PHILIPS BROTHERS & CO.

4 West Street New York

PHILIPS BROTHERS & CO.

PHILIPS BROTHERS & CO.

PHILIPS BROTHERS & CO.

PHILIPS BROTHERS & CO.

PHILIPS BROTHERS & CO.

PHILIPS BROTHERS & CO.

PHILIPS BROTHERS & CO.

PHILIPS BROTHERS & CO.

PHILIPS BROTHERS & CO.

Kje je moja sestra KATARINA NOVINICH? Doma je iz Banjaleke na Dolenskem. Pred tremi leti se je nahajala v Gary, Ind. Za njen naslov bi rada zvedela sestra Sophie Osterman, 292 Knickerbocker Ave., Brooklyn, New York. (4-5-10)

POZOR, GOZDARJI!

Rad bi dobil enega driver-ja (voznika) za voziti drva. Delata se dva tripa na dan. Tudi bi rad 2 ali 4 za delati drva. Plača \$3.50 od kladre. Obrniti se je na: Joseph Jeselnik, R. D. No. 1, Bolivar, New York. (2-4-10)

Rad bi izvedel za svojega prijatelja GEORGE TULL. Pred dvema leti se je nahajal v Indianapolis, Ind., sedaj pa mi je neznano, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake in rojakine, ako slučajno kdo ve o njem, da mi naznani njegov naslov, ali ga pa opozori na ta oglas, za kar se že vnaprej zahvaljujem. Peter Purger, Box 157, Mingo Junction, Ohio. (2-4-10)

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PRESLIŽNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

FRANCE	6 okt.	—	Havre
ARGENTINA	9 okt.	—	Tret
OLYMPIC	9 okt.	—	Cherbourg
AQUITANIA	12 okt.	—	Cherbourg
LA TOURAINE	12 okt.	—	Havre
LA LORRAINE	15 okt.	—	Havre
NEW YORK	16 okt.	—	Cherbourg
AFRICAT	20 okt.	—	Cherbourg
LAFAYETTE	20 okt.	—	Havre
ST. PAUL	23 okt.	—	Cherbourg
CANOPIC	26 okt.	—	Genoa
ROCHAMBEAU	26 okt.	—	Havre
MAURETANIA	28 okt.	—	Cherbourg
LA SAVOIE	30 okt.	—	Havre
RE. D'ITALIA	30 okt.	—	Genoa
PANNONIA	30 okt.	—	Tret
PHILADELPHIA	30 okt.	—	Cherbourg
AQUITANIA	30 okt.	—	Cherbourg
PRES. WILSON	3 novembra	—	Tret
PESARO	6 nov.	—	Genoa
CRETIC	9 nov.	—	Genoa
IMPERATOR	11 nov.	—	Cherbourg
REGINA	4 dec.	—	Genoa

Glede cen za vozne stroške in vse druge pojavnice, obrnite se na tvrdko

FRANK SAKSER

41 Cortlandt St. New York

LLOYD SABAUDO

3 State Street New York

Prihodnje odplutje iz New Yorka parnikov na 2 vijaka RE D'ITALIA

30. oktobra

Izdajajo se direktni voziški do vseh glavnih mest v Jugoslaviji.

Brezplačno vino potnikom 1. razreda.

Hitri parniki s štirimi in dvema vijakoma.

Posadni zastopnik jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpravi, kamor so namenjeni.

Parniki Francoske flote so transportirali tekom vojne na tisoče čehoslovanskih vojakov brez vse nagratitve.

Za šifkarto in cene vprašajte v

BRUŽINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C

ali pa pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

all po pri lokalnih agentih.

Začimbe, kislila in najraznovrstnejša domača zdravila

katera priporoča magr. Knapp, imam vedno v zalogi.

Pišite po brezplačni omiki.

MATH. PEZDIR

P. O. Box 772, City Hall Station NEW YORK CITY.

Doctor Moy

je uspešno zdravil noseče, bolne, izrazno, neoprimljive, padavice, ter arne, jetrne, ledene ali pljučne bolezni, bolečine v se leden, bolečine v prsih, vrute oči, nogo, roke ali kriz, otekline, revmatizem, ledene bolezni, izpuščaje, ogre, otebelost, moške in ženske bolezni, slabe kri, brez operacije v najkrajšem času po najnižji ceni. Poskusi! In se prepričajte.

DOCTOR JIN FUZY MOY

386 Grant Street Pittsburgh, Pa.

Uradne ure: ob delavnih, od 9. dopoldne do 6. večer; v praznikih: od 9. dopoldne do 1. popoldne.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.50.

San Francisco, Cal.: Jacob Lovšin.

Denver, Colo.: Frank Škrabec.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Gern, Frank Janesh in A. Kochevar.

Salida, Colo.: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Kernelj.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Clinton, Ind.: Lambert Bolekar.

Aurora, Ill.: J. Verbič, 635 Aurora Avenue.

Chicago, Ill.: Joseph Bostič, Joseph Blis in Joseph Beryčič.

Joliet, Ill.: Frank Bamblich, Frank Laurich in John Zalete.

Mascoutah, Ill.: Frank Augustin.

La Salle, Ill.: Matija Komp.

North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math. Ogrin.

South Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek.

Franklin, Kansas: Frank Leskovic.

Frontenac, Kansas: Rok Firm.

Ringo, Kansas: Mike Pencil.

Kitsmiller, Md.: Frank Vodopivec.

Chisholm, Minn.: Frank Govže.

Calumet, Mich.: M. F. Kobe in Pavel Schalta.

Eveleth, Minn.: Louis Govže.

Gilbert, Minn.: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Povše.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

Kly, Minn.: Frank Govže in Joseph J. Peshel.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

East Helena, Mont.: Frank Hrella.

Great Falls, Montana: Math. Urh.

Klein, Montana: Gregor Zoben.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternlich.

Little Falls, N. Y.: Frank Masla.

Rock Springs, Wyo.: Tonto Tancher in A. Justin.

30 dnevna ponudba

za eno, ki čelo 14-karatno zlate ure. Imam jih od \$39, naprej. Vertice od \$15, naprej. Ker imam ogromno zalogo in iz prejšnjih časov, prodajam take poceni. Vam se lahko sam prepriča, to blago dobite, kaj čelite in jaz vam pošljem C. O. D. Take zmanjšane blago videti ob času sprejema. Prodajam srebrne in porcelane ure po pripravi cenah. Poskušajte vertice! Jednotni in drugi privzeli od \$2, naprej.

M. POGORELC

7 W. W. Madison Street. Room 605 Chicago, Ill.